

Schab w gazetce

... a kiełbaska na grillu. Piszę ku pokrzepieniu serc, że choć długi majowy weekend za nami, nadal maj – najpiękniejszy przecież maj – wciąż przed nami. I z pewnością niezmiennie będzie obfitował w reklamy akcesoriów oraz specjałów grillowych. A wśród nich znajdzie się nasz tytułowy „schab w gazetce”. Jak zapewne się domyślicie, moi mili, jest to reklamowe odwołanie do gazetki promocyjnej [czyli: *o ofercie dotyczącej zakupu schabu więcej przeczytasz w gazetce sklepowej*]. I coś ten schab ma w sobie, skoro po dekadach króluje w gazetkach. Pamiętajcie schabową scenę z „Misia” Barei? Przypomnę, bo śmieszny jest:

[Przychodzi kobieta do kiosku Ruchu]:

- „Politechnik”? – pyta młoda kioskarka.

-Dziękuję, bardzo proszę – odpowiada klientka.

- Mmm... schabik. [...] – mruczy kioskarka, pakując mięso w gazetę. – Pojutrze będę miała „Poradnik spelologiczny”.

- „Poradnik spe...”. Co to jest?

- Wątróbka .

[i dalej, gdy do kiosku trafia ofiara szamponu regeneracyjnego i demonstruje włosy, które – jak wiele wówczas rzeczy – niestety wyszły, kioskarka oburza się]:

- Panie, tu nie jest salon damsko-męski. Tu jest kiosk Ruchu. Ja tu mięso mam *[w gazetkach oczywiście]*.

Grafika: Zbigniew Olszewski

Widać każda epoka ma swój schab i swoją gazetkę . Sednem moich już przydługich rozważań, poplątanych dygresją, jest... o, ironio! skrót. Tendencja do ekonomii języka. Krótko a treściwie – ideał niegawędziarskiej wypowiedzi. Zwięzłość, klarowność, błyskotliwość. Każdy to ceni. Zwłaszcza

słuchacz [tak, tak, wiem]. Często z pomocą przychodzą odgórnie narzucone ramy: w reklamach najczęściej to 30 sekund, dla zwolenników cwału słownego 15, dla kaskaderów – 5 sekund. Uczniowie na egzaminach mają 10 linijek – choć tu raczej w obawie, żeby zwięzłość nie była zbyt zwięzła. Deputat linijkowy i tak jest łaskawszy dla młodzieży niż na przykład 150 słów i basta – przy ograniczeniu przestrzennym zawsze można trochę ciasniej lub szerzej litery stawiać.

Dyscyplina kondensacji myśli ma oczywiście swoją mocną reprezentację w poezji, utworach poezjopodobnych lub innych twórczych wypowiedziach. Zresztą każda dziedzina życia i sztuki ma swoją wersję mini i maxi. Popatrzmy: są hasła reklamowe (claimy) i masa tekstowa (body copy). Są nagłówki (lidy) i artykuły. Są epopeje i skrzydlate słowa, a wręcz piórka. Jest „Bitwa pod Grunwaldem” i „Czarny kwadrat na białym tle” Malewicza. Sami musimy odpowiedzieć na pytanie, w której formie ekspresji czujemy się najlepiej, która jest najodpowiedniejsza do okoliczności. Ważne, żeby w tym wszystkim nie tracić komunikatywności i sensu ... a te łatwo zgubić nie tylko w skrótach, ale też utopić w potokach słów.

Poniesiona ideą skrótowości i uskrzydłona majem* na zakończenie przykład dziecięcego – jakże fascynującego – skrótu, wycucia słowa, sensu poezji oraz ... co tu dużo mówić: realiów.

Z cyklu "radosna poezja 1 maja "

-"Mamo, powiedz Ci wiersz?"

-" Tak, poproszę"

....

*"Lepiej się żyje trochę bez pantofli"****

Brawo! Jeśli zrzucimy to, co nas uwiera – a pantofle często tak mają, że nas uwierają – to ho, ho, pewnie że żyje się lepiej! Dla podkreślenia wartości tych słów teraz porównajcie: nagłówek z cenionego „Przekroju”*** : *Przyszła wiosna. Życie ułatwione.*

Swoją drogą, przy okazji zachęcam do zaglądania wraz z dziećmi TVP ABC, które jest liderem wśród kanałów dziecięcych, rozwija wyobraźnię i umiejętności. A jeśli Waszym dzieciom zdarzają się skrzydlate słowa/myśli/frazy – podzielcie się nimi z nami, z przyjemnością opublikujemy w naszym Salonie Językowym. W ramach cyklu „Radosna poezja”****.

Tymczasem pozdrawiam serdecznie i nadal majówkowo.

Wasza

dk

Warszawa, 10 maja 2018

*Mój dowód uskrzydlenia mamem: Krowaz – bardziej przyziemna wersja Pegaza [oryginał w zbiorach Pani Buczek].

** Wpis na Facebooku (pisownia oryginalna), zamieszczony przez Agatę Kuranowską z Biura Reklamy TVP. **Autorką złotej myśli jest zaś Maria Paciorkowska, lat 5.**

*** „Przekrój” nr 2 (3561).

**** Już wkrótce spodziewajcie się ciekawego konkursu, w którym główną rolę odegrają nasi milusińscy.